

T.C.
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
Düzenleme Daire Başkanlığı

Sayı : E-24049440-010.03-71003
Konu : Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin
Yönetmelik 11/A Maddesi

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi** : a) TBB'den alınan 18/1/2022 tarihli ve 27267485-1226 sayılı yazı.
b) 22/2/2022 tarihli ve E-24049440-045.01[4/5]-42152 sayılı yazımız.
c) TBB'den alınan 21/3/2022 tarihli ve 27267485-4430 sayılı yazı.
ç) TBB'den alınan 29/8/2022 tarihli ve 27267485-10711 sayılı yazı.
d) TKBB'den alınan 18/11/2022 tarihli ve E-63862138-804.01-4484 sayılı yazı.
e) TBB'den alınan 2/12/2022 tarihli ve 27267485-14593 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazı ile; 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin (Yönetmelik) "*Bankalarca alınması zorunlu olan ilave belgeler*" başlıklı 11/A maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca bankalarca müşterilerden temin edilecek olan Yönetmelik Ek-4'te yer verilen analiz tablosuyla beraber temin edilmesi gereken bağımsız denetim kuruluşunun güvence raporunun, müşterilerin ana ortaklığı veya müşterek kontrol eden işletmelerinden temininin zorluğuna ve hali hazırda bağımsız denetimden geçmiş finansal tabloların bu hususta yeterli olduğu görüşüne değinilerek; borçlu firmalar için Ek-4'te verilen analiz tablosu zorunluluğunun devamı ile ana ortaklardan veya müşterek kontrol eden işletmelerden temin edilen Ek-4'te verilen analiz tablosunun alınma zorunluluğunun kaldırılması ve Ek-4'te verilen analiz tablosunun yurt dışı bankacılık uygulamalarında bulunmaması sebebiyle bunların yurt dışı yerleşik firmalar veya yurt dışı yerleşik ana ortak veya müşterek kontrol eden işletmeler tarafından temin edilmesinin güçlüğü nedeniyle, Ek-4'te verilen analiz tablosunun yurt dışı yerleşik firmalar veya yurt dışı yerleşik ana ortak veya müşterek kontrol eden işletmeler için istisna olması talepleri Kurumumuza iletilmiştir.

İlgi (c)'de kayıtlı yazı ile, ilgi (b)'de kayıtlı yazımız ile ilettiğimiz Yönetmeliğin 11/A maddesi hükmü kapsamında yurt dışında yerleşik firmalar veya yurt dışı yerleşik ana ortak veya müşterek kontrol eden işletmelerden temin edilmesi gereken analiz tablosu ve güvence raporlarının, toplam sektör verisini yansıtacak şekilde, müşteri bazında sayısı ve madde kapsamına giren tüm müşterilere oranına ilişkin bilgi talebine ilişkin veriler tarafımıza iletilerek yurtdışı yerleşik firma ve ana ortaklardan veya müşterek kontrol eden işletmelerin EK-4 analiz tablosu kapsamından hariç tutulması talebi yinelenmiştir.

İlgi (ç)'de kayıtlı yazı ile; yurtdışı yerleşik firma ve ana ortaklardan veya müşterek kontrol eden işletmelerin Ek-4 analiz tablosu kapsamından hariç tutulması talebi yanı sıra Yönetmeliğin 11/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre, bankacılık sektöründeki toplam riski talep edilen kredi dahil Kurulca belirlenecek tutarın*", 29/6/2021 tarihli ve 9642 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurul (Kurul) Kararı ile 100 milyon Türk Lirası (TL) olarak belirlendiğinden bahisle uygulanmakta olan toplam risk tutarı sınırının, kurdaki ve enflasyondaki gelişmeler nedeniyle yükseltilmesi,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 06KN-HEOS-0G38 Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bddk-ebys>

Adres: Büyükdere Cad. No:106 Şerbetçi İş Merkezi Esentepe Şişli/İSTANBUL
Telefon No : (212) 214 50 00 - 01 Fax No :
e-Posta : İnternet Adresi : <http://www.bddk.org.tr/>
Kep Adresi : bddk@hs01.kep.tr



Yönetmeliğin 11/A maddesi kapsamına ilk kez girecek müşterilere uygulanan “*bağımsız denetim sürecinin başlatıldığıının belgelenmesi*” kuralından bahisle, kapsama ilk kez giren müşterilerin tespitinin nasıl yapılacağı, 100 milyon TL’lik sınırı aşım kontrolünün ne sıklıkla yapılacağı, bağımsız denetim sürecinin başlatıldığıının belgelendirildiği tarihi takiben anılan maddede sayılan belgelerin ne kadar süre içinde alınacağı ve bu müşterilerden hangi hesap dönemine ait belgelerin alınması gerektiği ile kredi tahsis sırasında firmaya ait limitlerin mevcut risk seviyesine çekileceği veya düşürüleceği açık ise ve ilave kredi kullandırımı yapılmıyacaksa 11/A maddesi kapsamında gerekli belgelerin alınma zorunluluğu bulunup bulunmadığı hususlarına açıklık getirilmesi talep edilmektedir.

İlgi (d)’de kayıtlı yazı ile, diğer hususların yanı sıra, Yönetmeliğin 11/A maddesi kapsamına ilk defa giren müşteriler için bağımsız denetim sürecinin başlatıldığına yönelik müşterilerden sözleşme temin edilerek kredi tahsisi yapıldığı, söz konusu bağımsız denetim raporunun içinde bulunulan ve tahsis yapılan yıla ait dönemi içermesinin yeterli olduğu düşünülmele birlikte bankalar arasında değerlendirme farklılıklarının ortadan kaldırılmasını teminen konunun açıklığa kavuşturulması ve ayrıca Yönetmeliğin 11/A maddesinin birinci fıkrasında sayılan belgeler temin edildikten sonra ödemelerden bağımsız olarak belge temin etme sorumluluğunun devam etmesi hususunun müşteriler nezdinde bankaların standart olmayan yaklaşımlarına ve bankalar arasında haksız rekabete sebep olabileceği, bu sebeple şirketlerin bankacılık sektöründeki toplam riski Kurulca belirlenmiş tutarın altına düştüğü durumda 11/A maddesinde belirtilen belgelerin temininin her yıl hesap dönemini izleyen altı ay içinde alınmasının banka ihtiyarına bırakılması talebi iletilmiştir.

Bahse konu yazılarda yer alan soru ve görüşler ile konuya ilişkin olarak muhtelif zamanlarda Kurumumuza iletilen tereddütlü hususlara ilişkin değerlendirmelerimiz aşağıda sunulmaktadır.

- Yönetmeliğin 11/A maddesinin birinci fıkrasında hükme bağlandığı üzere, müşterinin bankacılık sektöründeki talep edilen kredi dâhil toplam risk tutarının **kredi tahsis aşamasında** kontrol edilmesi gerekli ve yeterlidir. Eğer yeni tahsis edilen kredi dâhil toplam risk tutarı Kurulca belirlenen sınıra ulaşıyorsa ilgili belgelerin temini ve **kredi ilişkisi devam ettiği sürece** yılda bir kez söz konusu belgelerin güncellenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, her ay veya yılsonları gibi ilave bir kontrol gerekmemekte olup, müşterinin toplam risk tutarı Kurulca belirlenen sınırın altına düşse dahi **mevcut kredi ilişkisi devam ettiği sürece** müşteriden ilgili belgelerin güncel hallerinin temin edilme yükümlülüğü ortadan kalkmayacaktır. Bu bağlamda, ilgi (d)’de kayıtlı yazıya konu edilen hususlardan; müşterilerin bankacılık sektöründeki toplam riski Kurulca belirlenmiş tutarın altına düştüğü durumda 11/A maddesinde belirtilen belgelerin temininin her yıl hesap dönemini izleyen altı ay içinde alınmasının banka ihtiyarına bırakılması yönündeki talep uygun görülmemektedir.

- Bilindiği üzere, Yönetmeliğin 11/A maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, birinci fıkra kapsamına ilk defa giren müşteriler için bağımsız denetim sürecinin başlatıldığıının belgelenmesi kaydıyla kredi tahsisi yapılabilmesi bankanın inisiyatifine bırakılmıştır. Öte yandan, Yönetmeliğin 11/A maddesinin birinci fıkrasında “*en güncel finansal tabloların ve bağımsız denetim raporların alınması*” hükmüne yer verilmiştir. Birinci fıkra kapsamına ilk defa giren müşteriler için “en güncel” değerlendirmesine ilişkin olarak örneğin, 2022 yılı Kasım ayında başvuruda bulunan ve bağımsız denetime tabi bulunan bir müşterinin 2021 yılına ait bağımsız denetim raporu mevcut ise, bu rapor esas alınarak anılan maddede sayılan belgeler **kredi tahsis aşamasında** temin edilmelidir. İlk defa Yönetmeliğin 11/A maddesi kapsamına giren ve bağımsız denetim raporu hazırlatacak bir müşteri bakımından ise Kasım 2022 itibarıyla, bağımsız denetim sürecinin başlatıldığıının belgelenmesi şartından hareketle, anılan madde hükmündeki zorunlu belgelerden, finansal tablolar ile bunlara ilişkin bağımsız denetim raporlarının ve Yönetmeliğin Ek-4’ünde verilen analiz tablolarının 2022 yılı hesap dönemine ait olacak şekilde düzenlenmesi ve **en geç söz konusu hesap dönemini izleyen altı ay içinde** bankalarca temin edilmesi gerekli görülmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 06KN-HEOS-0G38 Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bddk-ebys>

Adres: Büyükdere Cad. No:106 Şerbetçi İş Merkezi Esentepe Şişli/İSTANBUL
Telefon No : (212) 214 50 00 - 01 Fax No :
e-Posta : İnternet Adresi : <http://www.bddk.org.tr/>
Kep Adresi : bddk@hs01.kep.tr



- Ayrıca, **kredi tahsis aşamasında** müşteriye ait limitlerin mevcut risk seviyesine çekilmesi veya düşürülmesi veya ilave/yeni kredi kullandırımı olup olmamasından bağımsız olarak müşterinin toplam risk tutarının Kurulca belirlenen tutarın üzerinde olduğu her durumda, ilgili madde hükmünde sayılan belgelerin temin edilmesi ve takip eden dönemlerde de müşteri limitleri mevcut risk seviyesine çekilse veya düşürülse dahi, söz konusu kredi ilişkisi devam ettiği sürece belgelerin güncellenmesi gerekmektedir.

- Diğer taraftan, 11/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca müşterinin ana ortağından temin edilmesi gereken en güncel konsolide finansal tabloların ve bağımsız denetim raporlarının müşteriyi konsolide eden ilk seviye ana ortakta veya müşterinin ana ortağını da konsolide eden nihai seviye ana ortakta temin edilmesi, benzer şekilde aynı fıkranın (c) bendi uyarınca müşteriyi müşterek olarak kontrol eden işletmelerden temin edilmesi gereken bahse konu belgelerin bu işletmelerden ya da bu işletmeleri konsolide eden ana ortaklıklardan temin edilmesi mümkündür. Ancak, bahse konu (b) ve (c) bendi uyarınca temin edilecek bu belgeler hangi konsolidasyon seviyesinden temin edilecekse bunun istikrarlı bir şekilde uygulanması önem arz etmektedir.

- Son olarak, **Kurulun 9/12/2022 tarih ve 10435 sayılı Kararı** ile;

• 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin (Yönetmelik) 11/A maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca bankalarca kredi tahsis aşamasında temin edilmesi gereken Yönetmeliğin Ek-4’ünde yer alan analiz tablolarından, yurt dışında yerleşik olan müşteriler ile müşterilerin yurt dışında yerleşik olan ana ortakları veya müşterek kontrol eden ortaklarının finansal tablolarında yer verilen bilgilerden hareketle hazırlanacak olanlar bakımından, **bağımsız denetim kuruluşu tarafından verilen güvence raporunun yerine, söz konusu analiz tablolarının doğruluğunun müşteri tarafından beyan ve taahhüt edilmesinin sağlanmasının yeterli olduğuna,**

• **1/1/2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere,** Yönetmeliğin 11/A maddesinin birinci fıkrası uyarınca kredi tahsis aşamasında, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre, bankacılık sektöründeki toplam riski talep edilen kredi dahil Kurulca belirlenecek tutarın üzerinde olanlardan alınması zorunlu olan belgeler için söz konusu tutarın **200 milyon Türk Lirası** olarak belirlenmesine

karar verilmiştir.

Bilgi edinilmesini, gereğini ve konunun Birliğiniz üyesi bankalara duyurularak sonucundan bilgi verilmesini rica ederim.

Mehmet Ali AKBEN
Başkan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 06KN-HEOS-0G38 Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bddk-ebys>

Adres: Büyükdere Cad. No:106 Şerbetçi İş Merkezi Esentepe Şişli/İSTANBUL

Telefon No : (212) 214 50 00 - 01

Fax No :

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.bddk.org.tr/>

Kep Adresi : bddk@hs01.kep.tr



Dağıtım:

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ

TÜRKİYE KATILIM BANKALARI BİRLİĞİ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 06KN-HEOS-0G38 Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bddk-ebys>

Adres: Büyükdere Cad. No:106 Şerbetçi İş Merkezi Esentepe Şişli/İSTANBUL

Telefon No : (212) 214 50 00 - 01

Fax No :

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.bddk.org.tr/>

Keş Adresi : bddk@hs01.kep.tr

